

શ્રીયાળ-ચાંગુણ.

નાટકનાં ગાયનો

—૧૮૮૮—

પાછળના વર્ષ

અંગ્રેજીનાં દયાળીય દેવોઈ
હિંદુઆસ્તર, ઈ-લીશ રકુત, વલશાહ.

— * —

રૂંચત 'પ્રેક્ષામણ' પ્રેસમાં

એમ. નં પોષ્ટવાળાએ છાપ્યા.

સંવ ૧૮૮૪

કીંમત ૩૦-૨-૦

સને ૧૮૬૭ના રૂપમાં આકટ પ્રમાણે રજીસ્ટર કરાવી
છે, સર્વે હુક કરીએ રાખ્યો છે.

અંક ૧ સો.

(૧)

શ્રી ગણનાયકી કરો દયા અતી
 વિદ્ય હરણુ અર્થે પ્રથમ કરીજો વિનંતિ.
 મંગલદાયક, વિદ્યદાયક સમરે ત્રીલોક આપ
 શેમ શાંતીનો પ્રસાર કરીને હરોછો ત્રિવિધ તાપ-શ્રીગણુ.
 તું સુખદાયક, તું ભવતારક, તુજમાં સૌની આશ,
 આરંભેલું પાર પાડે તું આપી યશ ચોપાસ-શ્રીગણુ
 પ્રેરક સદગુણ, દારક દુર્ગુણ આપો રૂઢી રીત,
 ધર્મ મોક્ષના માર્ગ બતાવી રાખો હૃમપર પ્રીત-શ્રીગણુ.
 તું ગણનાયક તું વરદાયક સગે સીધી સુબુધી નારી,
 લાડ લડાવી વહાલ વધારી, કરો તમે આભારી-શ્રીગણુ.
 ભીડના ભાજક દુઃખના ટાળક રેહજો અમન ઝર્તા,
 સ્તુતી કરે છે દાસ તમારી તું પીડા હર્તા-શ્રીગણુના.

(૨)

વંદુ શંભુ અન્નદામરને

હીમાચળ સુતા દુર્ગા ભર્તા તુજને નીત સમરતાં,
 સહાય કરો આવું શરણુ દયા સાગરને-વંદુ શંભુ.
 ભવ સિન્ધુ અતિ ખારો નહિ ઉતરવાનો આરો
 મળે બીજે કહી સારો આશ્વાસ એક તમારો પાપો દુષ્ટ નીવારો
 હરખ લરખ વર આપી મુજને શંકર જન પામરને સહાય-વંદુ.

(૩)

આ કુદરતની બલીહારી
 વસન્તે લાગે રી પ્યારી.
 વૃક્ષે ફુટ્યા છે મોર મનોહર
 ખુપો તણી ખુખી ન્યારી,
 જાંઘ જાંઘ ને જોગશે બેઠે
 ચંપો સુગંધી દે ભારી
 જગે જગે બેઠજ ભારી-વસન્તે.
 મીતી જનક છે દિવસો વસન્તના
 બેસે મળી નરનારી,
 અચેતન જાણે ચેતન ધારે
 પંખી કરે રવ ભારી
 હીસે સહુ આણુંદકારી—વસન્તે.

(૪)

અહો વાલી તારું મધુર રસીલું ગાયન શુણી
 ઉમંગે આનંદ હર પુર વહે માતું સુશુણી
 રતુ વર્ષા પેખી વિહવળ બને હર્ષ મહીરી
 બન્યો ઘેરો આજે સરસ રવ વાણી ચતુરશી.

(૫)

મારા સુનરધાર (મારા સુધાર ભાઈ)
 સુના લીજે કાન દઈ ભાત હમારી

તીખો તુરો કટકટાણો, ખારો ને ખટાસ,
મીઠા રસની જરૂર હોયતો, શકરનો દા પાસ-મારા.
વીરરસ હાસરસ રસકરણ ખેદકારી
સવે રસમાં રસજ શૃંગાર સમાધજેમાં ચારી-મારા.

(૬)

પ્રેમ પતિ રૂડો હૃદય રતિ આપી વાધ્યો દીસેછે વિશ્વ ધણી,
જોઈ હું સ્વામિ પુછું છું કારણ ખુશી મોટી કાં મનમાં ધણી
મુખ હસે ત્રીપુરારી, કાન્તી ભાગે છે રૂપાળી,
દન્ત મકાશી આ ચળકે, જટા ભાસે રહીઆળી.
દાસી દાસી થાગે ખુશી રૂપને નીહાળી મુખ-પ્રેમ.

(૭)

ભકતની ભકતી જોઈ આજે, જોપને મન આણહુદ મીતિ
ભાવનો ભુખ્યો છું હું પ્યારી, વસું નહીં જાડાં અનિતિ,
આણી વિષે ભકતો ચોટા તેમાં ત્રિયાળ સહથી દ્રેષ્ટ
આપે હોસે ચાગીને, માગેજે કાંઈ નેટ,
જોઈ રાજ થાઉ પ્યારી, વેઠે ભારી વેઠે આણી—ભકતની,

(૮)

શંકર શંભુ ગીરભપતિનું, નિષદિન ચિતે હું સમરણ કરું,
અકલ અગમ શંભુ રૂપ છે તારું, વાણીથી હું શું ઉચરું,
અઢા વિષ્ણુસમ મહીમાજેનો, પાર જડે નહીં કયાંય કડ-શકર
હીનવત્સળ પ્રભુ સતવન તારું હું જે કરું તે થોડું ખરું
કૃપાનીધી તુજ કૃપા સહાયથી જન્મ મરણ ભયથી કદી ન ડરું

—શંકર

(૬)

વાત હુણે! મારી ગૌરી કહું વિસ્તારી,
 પુરે થયા બહુ ભૂખજ મોટા હરીશ્વર આદી અતેક
 નગ નહુપને દશરથ લો પાણુ શ્રિયાળ સિરામણી એક—વાત
 રાજ્ય ચલાવે રૂડી રીતે, ધરમ રાજનો જોટો
 પાળે મજનને પીતા પ્રેમથી અવર નૃપ નહીં મોટો—વાત.
 પતિવ્રતા રાણી ચાંગુણા, કોણુ કરે મરસાઈ,
 જોઈ આચરણ અહલ્યા તારા, મનમાં રહે મુઝાઈ—વાત.
 ક્ષમા શાંતીને ધીરજ ગુણનો છે મોટો આધાર,
 ન્યાય વર્તે છે સર્વ દીશા જગ ગર્વ ન મળે લગાર—વાત.
 ધર્મ ધુરંધર શ્રિયાળ નૃપમાં મળે નહીં કાંઈ માણા,
 શોધ્યા જડે નહીં ગીરજા સુતમાં, ગુણુ ચીકીઆ તાણા—વાત.

(૧૦)

જા જા ચન્ડી અગિયારી,
 એ શું બોલો ત્રિપુરારી;
 ચન્ડી દુર ચન્ડી દુર ચન્ડી દુર,
 દુર દુર દુર—જા જા.

રીસ શાન્તા ભરો મારી,
 મતિ ગઈ તારી મારી;
 જુવો મનમાં નિયારી,
 છદ્દ છોડીને નહામી;
 ઉત્તમ શ્રિયાળ નારી,

ચન્ડી ખસ ચન્ડી ખસ ચન્ડી ખસ,
ખસ ખસ ખસ—જા જા.

(૧૧)

નિર્જીવ વાદ વિવાદ ચલાવી, કોઈ મિથ્યા શું કરોછો,
દેવ અને દાનવને લાજમ કામ કુકુ કાં આદરો છો;
જાઓ શંભુ વેષ ધરી, રાજા શ્રિયાળની પાસે,
વિવિધ પ્રકારે પજવી તેને કરો ખડું નીરાશો;
રાજા સંદેહ ઉભીયાજીનો પ્રેરી મુત યમ વાસે જાઓ-નિર્જીવ.

(૧૨)

કેવો ફેર ફેર ફેર આહા
નહીં જડે ચોગી વન ભોગી અલોકી રાખ્યા રોકી;
કોણે શંભુ કૈની પ્યારા—કેવો ફેર.
શંભુ વાલા કાલાવાલા કરે તારા,
ભવનાતારક જગના પાળક આણથી પ્યારા;
ચરણે પકું છું હું તારા—કેવો ફેર.

(૧૩)

ઉડાવો કેમ સ્વામી રૂડા આજ,
છે કીંકરી હાજર ફરમાવો કાજ;
મીતમ પ્યારા આંખોના તારા,
અમૃત પાણી વહો વાણી,
પામે પીડા શાને માટે રાજ—ઉડાવો.
શંકા મટાડી, પ્રેમ પમાડી,

લાડ લઠાવી શોક સમાવી,
ધીર ધરો હિરમાં ધીરાજ—હડાવો.

(૧૪)

પિયુ ભકિત તમારી આવી, છે ગીરીજપતી મન ભાવી
તે છે સર્વથા સર્વ વ્યાપી, થાયે રાજ ભકતને પર આપી;
નહીં તજે કદી વખત આવી, છે ગીરીજપતી મન ભાવી,
કદી કરો તમે ન કુકર્મ, મળ નોકર પાળે નીજ ધર્મ,
ભૂપ શોક કરો ન શંકા લાવી,—છે ગીરીજ
ક્રમ ખાઉં પતિ તમ હુએ, નથી તેજ રહ્યું આ મુએ,
રૂઝ આહાર કરો હોંસ લાવી,—છે ગીરીજપતી

(૧૫)

અવળી વાણી દીલના જાની વદોછો શાની
પુરા જાની દાસી અણની તમે તમે પીયુ પ્રાણ,
હરખે નિર્મિ તન તમારૂં મનજ મારૂં રે,
જમે નહીં દારા પહેલાં પ્યારા;
સહો નહારાં બની બિચારા કુઃખજ મહારા,
પીયુ પીયુ તમે આજ—અવળી વાણી.

(૧૬)

તવ રસીલી ગીરાને શુણી હું માની હું,
શુણી તું અર્પુણું મારું મન, સાર તન, મારૂં ધન,
અવળી વાણી હોયે શાની શાની—તવ રસીલી.
મૃગલી મૃગ વીણુ બને અધીરી,

ખતું તેવો હું તું વીણુ સુદરી;
જયે દુઃખ થાયે મુખ જયે મુખ ભાગે ભુખ,
પહેલી જમી મીચે કહયું માની તું—તવ રસીલી.

(૧૭)

આમ આમ આમ બાપુ કરો કેમ કેમ તમ,
જમો ધરી પ્રેમ રહો ક્ષેમ—આમ આમ.
ઉમ્મર નાહાની તમ તણી, કરો શીદ આરી હઠ,
માફ કરી ગુનો માહરો, ચાલો તમો ઉઠીઝટ—આમ આમ,

(૧૮)

બાપુ થંડી થાય રસોઈ,
ખીજરો વડશે માત પીતા, રાગથી ભરાઈ—બાપુ.
ડાહ્યાછો રાજ સુત રીસાઓ ના હમ સાથ,
જમી હરી ફરી રમે માની શીખામણ વાત—બાપુ.

(૧૯)

કુવરને પુછું વારી વારી,
તને શું થાયે વીર થા ના અધીર
શાનો નેત્રે ભરે નીર કેની કેની લઉં દુઃખહારી—કુવરને
ખાઈ ખાવાનું ખેલ, રડો આવ્યો આ મહેલ,
રીસ ભુંડી તું મેલ, જ્યે જ્યેરે મા હાંસ ધારી—કુવરને
વાહાલા તું ખેલ, દીલ પડદો તું ખેલ,
તને આપું હું કોલ, લેની લેનારે તું શીખ સારી—કુવરને
છાડીને રાગ, ફર રડે બાગ,
સાફ રાજ તારે ભાગ, શાનો શાનો ધરે યોગ્યહારી—કુવરને

(૨૦)

મારા શાણા, કાઢે શાતા, ઘોઠાં બાનાં, તું હરદમ,
છોડ નાદાના, તોર તોફાની, જોર જીવાની, બની નરમ;
શીમે ખાણું, રાડે રહેવું, રાજ રહેવું કરની કમ,
ખાણે વાહલા, રીતે ચાલો, પામે જેથી સુખ પરમ.

વાહલા મારું માન,
કાં વિસારે શુદ્ધ જ્ઞાન;
છે સમજી ને સુજાણ
તું બોલ મમ માણ;
કાં સુઝાય આગ,
ધીર ધર ઉર હામ;
તારું રાજ પાટ હામ,
કર સારું ફક્ત કામ,
તું હરદમ બની નરમ — મારા શાણા

(૨૧)

ચાલો કુંવરીઆ જગાડું મીઠો કંસાર,
દુધ પુરી ભજ્યાને ચઢતી ચળાડું;
ફેડકારો કૂની બીન સાર — ચાલો.
રીતીથી પીરમે ત્યારે જમે પ્રેમેથી,
લાડુ ચુરો દશ બાર — ચાલો,
જમતાં જમતાં પાપડ ભાગીશું,
મુઝી મારી ચાર ચાર — ચાલો.

(૨૨)

માતુ એક તુલમાં રહી ખીત મારી, કુણ ખીતુ સમ છે હીતકારી

માતુ એક તુલમાં રહી ખીત મારી.

નવ માસ રાખ્યો ઉદર પોતાને, વેડી વેલા બહુ ભારો,

લાઠ લડારી ઉછેર્યો ઉમંગે, કેમે લુગાય મેહેર તારી.—માતુ.

રોગ મટાડવા ઔષધ પાયાં, કટ્ટ કાટાં દુઃખ હારી,

વિદન આવે મરવા તત્પર રહેતી માયા જાઉં ક્યાં વિસારી.—

માતુ

પાળ્યો ખીતાએ પ્રેમે ખેસાડી, ઉત્સાગમાં બાથ મારી,

તમ લુખ્યા બન્નો કેમે હું ખાઉં, છું હું ઘણો આભારી.—માતુ.

(૨૩)

ભણે જાણે લુખે મુજ પ્રાણ, તમ પહેલાં નહીં ખાઉં રે

માતા તમો છો સમજી સુજાણુ,—તમ.

પિતા જીવો વિચારી મન.—તમ.

છે એ શાસ્ત્ર ને નીતિ વચન.—તમ.

કેવુ રામે પાળ્યુ ખીતા વચન—તમ.

સેજી ચોદ વર્ષ વસમું વન.—તમ.

હજી શ્રવણ ભક્તિ ગવાય.—તમ.

ઉંચક્યાં માા ખીતા કાવઠ માંય.—તમ.

હજી હેત જો મત ખીતા તારું નથી મુજ મનથી વીસાર્યું રે

કેમ ખાઉં કરું કાર્ય નહારું માનોને કહ્યુ મારું રે.

(૨૪)

શો દાહીદો દુઃખનો ભારો, છવ લાગે છે અકારો રે

અંતર અંદર વેદના થાયે, વાંક હરો શુ મારો રે—શો.

હશે શલુએ જોઈ અનિતી, જથી થાએ નમેરો રે.—શો.
 નેને ન નીંદ્રા મુને, ચિત્તે ચિન્તા કારણ તેનું વિચારો રે.—શો.
 જો નહીં જલ્દી ચોગી આવે તો ઉપાય સારો ઉચારો રે.—શો.

(૨૪)

આ વચન સુણી રાય તમારું, ઘણું દુઃખી થાયે મન મારું,
 એતો ગજબ મોટો કહેવાય, જ્યારે ચોગી છોડી રાજ જાય.
 ન મળે અધર્મ પ્રજામાં જોવાનો, અનાદર ચોગીનો હોય શાનો.
 ફડી રીતે ચાલે અધીકારી, ભૂપ વાત તમે માનો મારી.

(૨૫)

કદી સાગરવારી સુધાય તોએ ધર્મ તમે ના મુકો રે,

કદી મેર ચળી અન્ય જાય —તોએ.

કદી આકાશ મહી તળ જાય—તોએ.

કદી હંસમા કાગ ગણાય—તોએ.

કદી રાત્રી સુર્યોદય થાય—તોએ.

કદી મીનથી જળ વીણુ છવાય—તોએ.

હજી વનિહ તજી ઉખણ ધર્મ, નથી શીતળતા ધારી રે

નથી છોડ્યું તમે નીતી કર્મ, વડું હું વિચારી રે.

(૨૬)

રે કોઈ જાણો જંગલ માંય, શોધી લાભો ચોગી રાય

જા જા કહેતાં ઝટે જાય જ, હોયે શુરા જન,

કુખકહ કામ કરીને આવે, ડરે ન જાતાં તન—રે કોઈ.

ફરાર ફરીઓ અતિ દુખીને, વીરા છોડે ના હામ,

હામ નાવથી પડી ઝાંકારી, કરે સીંદ્ર જઈ કામ—રે કોઈ.

સીંદ્ર રીંછનો ભય છોડીને, કરે અધાર વન,

વાઘણ પથ લાવીને આપે, ધરી હામ ને મન—રે કોઈ.

અંક ૨ જો.

(૧)

ભોગી ભોગી અટપટ લાવો કરી જોળ,
 દેશમાં વિદેશમાં ફરી વહેલ લાવો લાવો,
 નથી પડતી કળ નરપતી દોડ મુકી જઈ આવો આવો—જોળ
 ભુરાને પુરાને કહે વહુ શું અડપ દડપ અડપ સાંળી
 જઈને જાડને પાહાડને ખાગને ખડક ધડક ભડક ભાળી
 ખટપટ ધુરપટ પટ પટ છોડી,
 અટપટ લટપટ અટપટ દોડી—જોળ.

(૨)

શોધી લાવું ચોગી જટાધારી.
 ભમી વન
 ખોઈ ધન
 પાડી તન
 ખી ન મન
 કકં કામ ભારી રે—શોધી.
 ફરી સુંડ જાડ આઝી આડી,
 ખેળી નદી નાળાં ખાઈ ખાડી
 ચરી ગામ સીમા ખાગ વડી
 ગોતી પાહાડ ખોલું અતિ ઘાડી,

લાણું યોગી
 વન ભોમી
 નહીં ઢોંગી
 ખરો જોગી
 રહે હાથ ધારી રે—શોધી.

(૩)

આજ મારે રાજદારે કાજ સારે,
 જવું છે વખતસર અમુર ન થાય જરા—આજ.
 દીઓ રજા મુને કહુ તમુને, જાતું જલદી કાંતીનગરે
 રંકને પજવે લોમી જયારે, બેસીજોડુંકેમ ત્યારે—આજ
 ભેઃ જાણાણું પીતા ફસાણું શાંતા નામજ ત્યારે,
 વીમળ છોડાણું દારાને મેળાણું યાએ ખુશી ભારે—આજ

(૪)

જા જા ઘેલી થઈને વહેલી વાલી નવેલી કર સુખ કામ,
 પીતા બેશરમી પુરો કુકર્મી નહીં સુકર્મી આઠે જામ;
 પૈસા ખાતર વેચે દુહિતા જાણુ તે પીતા ખરો હરામ,
 લક્ષ્મી અંચળ નહીં અચીચળ શાનો લોભાચે લોભી આમ,
 જઈને વખતસર
 ખરી વાત જાણુ કર
 ના વિમળ પાસે નર
 હશે વીના પૈસે જર
 તુ કરની તૈયારી દુખાડી દુશીઆરી,

છોટાવ ગરીબ ખ્યારી, કીર્તી ગાએ નરનારી,
કર સુખ કામ, આઠે જામ -- જા જા

(૫)

ચાલોની સૌ ફાલો ભાઈ જલદી કરીએ કામ,
શોધી કાઢી અબધુતાને મેળવસું ઈનામ;
લુભ્ણ પાધું રાજાનું, કેમ કરીશું દરશમ,
ફેંટફેંટ કરી પાછા ફરસું, થશે હું નામ—ચાલો.
છેપાં છોડું ઘર ને ખ્યાર, સમજે સૌ નકામ,
જે નહીં જડે જેગીઆપણ, કરવું અહીં ઘર ઠામ-ચાલો

(૬)

વિચીત્ર મુર્તી, દીશે છે દુરથી, ચાલો પાસે હીમત કરી,
જીવે નીહાલી આવાર, કેમ જરૂરે એનો પાર;
નહીં હાલે એ લગાર, પુછી જ્ઞાને વાત ખરી,
પાસે જઈએ હીમત કરી.

ખાલો ચોગી મહારાજ
અલ્યા કોણ છે પિશાચ
રાખ મનમાં જગ લાજ
રહેવા દે મુને ઠામ ઠરી

પાસે જઈએ હીમત કરી.

ચાલો રાજા જીવે વાટ
શું છે કાજ ભારી સાથ

નથી જોઈતો સંગાત
યજ્ઞવે કાં તું જોશ ધરી

પાસે જઈએ હીમત કરી.

માના માનાની માખાપ
અંતે દર્શ તને શાપ
મછી થાશે પશ્ચાતાપ
છદી થા નહીં ફરીફરી

પાસે જઈએ હીમત કરી.

(૭)

સાધુ ના આજ્ઞા પ્યારી, શો ગજબ—સાધુ.
ટેક જાય; દુઃખ થાય, શીવા શીવા,
પ્યારી કોહતુ મુને, શંકર કીંકર કાં કરે દુઃખી,
પહોંચી અતિ દશા ખુરી, દશા ખુરી, દશા ખુરી—સાધુ.
કહું સું કુમી મરું, આફત આવી મારે,
મેળવ રાંભુ વેગે સંત, ટવળાવે શીઠ ભારે. -- સાધુ.
રહ્યા ભુખ્યાં દિન પંદર આશે, સાધુનાવે પાસે,
રહે ન ધીરજ હવે દીનમાં, થાહિ આજ નિરાશ. -- સાધુ.

(૮)

નાથ શોક વશે કેમ ખટકી.

ખાણાસુરની અર્જ સુણી દોડ્યા,
સંભુ રહે નહીં અટકી અટકી.—નાથ.
આ સંસારે આવે દુઃખ જન ભારે,
હીલ નહી રાખો અટકી અટકી—નાથ.
હૃદયર જે ધારે તે જગ થાજે,
છો જન રહે શીર ખટકી પટકી—નાથ.

(૬)

અરે સુંદર નાર, થાય પીડા અપાર,
 નહીં દુખનો ભાર, ઉતરે લગાર;
 ના સાર સાર, માનું દીલ મોઝર--અરે.
 ના ધીરજ ધરાય, ના શાંતી રખાય, મન બળે છે લાય,
 બહુ થાય હાય હાય, માણુ નીકળ જાય,
 એમ જાગે આ વાર--અરે.

(૬૦)

કહુ વારી વારી રે ઝો રવામી તમુને,
 દેહ દખામાણ, મન મુઝામાણ,
 ખાલી ગભરામાણ, રાખી હીરામાણ,
 રાખી ખાલી ધેરા કુઃખ ભારી રે--કહુ.
 માગો માનો કહ્યું તમે માણં,
 શોકે મટે ના ભાવી થનાણં,
 પ્રીયકર નરવર ભુમીધર, છંદારે મુરારીરે--કહુ.

(૬૧)

અલ્યા ઉઝો રે હલા, કસાતી જાય કયાં આણી,
 ફસાવુ લીધું મારું શું,
 ભુખ નહીં જમાણી, ના કાઢ આતી વાણી,
 ચપ ચપ ચપ કહો, લપ લપ લપક આહો;
 ટપ ટપ ટપક આહો, ડપ ડપ ડપક હો--અલ્યા.

ખતાવ તારો રાજા ધર્મી,
કરો હિતાવજી નહીં મર્મી;
થપડ મારીશ જા અકર્મી,
હોશે રેના અહીં અધર્મી,
આહ્યો જા, વેહસો જા, ભાગ્યો જા, પડ્યો જા-અહ્યા.

(૧૨)

હવે લાવું તારું ઠેકાણું હું સાન
નહી ખને કદી ફરી નાદાન
વર્તે જોઈ પહેલું ઠામ—હવે.
સાધુ જનની મળક કરી અહીં
લુખ તરશની ખખર લીધી નહીં
ખસ ખસ લંપટ યારી, તુચ્છ નર્ક અધીકારી,
જા જા મુરખ હેવાન—હવે.

(૧૩)

ચાગીવન વિહારી, નહીં ખીવરાવો
ક્રોધ સમાવો, નહીં ધમકાવો;
ખાટું ખાટું શું હરે મના—નહી.
મુરખ તું એ શું વદે વિચારી મનમાંય,
આત્રહથી લાવી અહીં કયાં તું નાસી જાય;
જાને જાને જોઈ કેમ ડગલુ ભરાય છે,
જોઈ રાગ તમારો મારું મન ગભરાય છે—ચાગી.

(૧૪)

પ્રીતે નમીએ આવી રે, ચાગીરાજ ચાગીરાજ,
 અહીંઆ પધારી કીધા ઉપકારી—પ્રીતે.
 મેહર મેહર અતી મોટી કીધી: તે,
 આવી લીધી દાદજ રે;
 ઠામ ઠામ ઠામ રહો ઠરી ઠામ,
 મુખે અહીં ઠામ લાડી,
 આપું હું સર્વ સહી—પ્રીતે.

(૧૫)

ધીર ધરો કહું શીર નામી, ભક્તની ઉપર મેહર આણી
 નાના નાના ભોજન પાણી, ખન્ટેથી ચાગી જમાણી.
 પ્રીત જણાઉ ભક્તી સો માની, સન્ત દીસો છો પુરા જાની,
 કોધ કુડો ખાબી કરો મું,
 શું દાસી ચરણે પકું હું.
 ખમા ખમા કરગરું છું,
 ઠરી ઠરી રહો આ ઠામ, રૂડે આ ધામ કીંકરી જાણી.
 ભક્તો ધીર ધરો—

(૧૬)

ચાગી ધીરા થઈના થાએ અધીરા, જાણુ ખરા ચાગી ધીરા
 પાણી માગતાં પય આણી આપું, ઠીસો તમે મુરા પુરા નરા.
 ચાગી.
 'ઈંદ્ર તાણું'ઈંદ્રામનસાવું, છો તમે ભક્તનાં હુ:ખહરા—ચાગી.
 દેહ જાય ભયે તોએ ઉરું નહીં, સન્ત શાન્ત અહીં થાએ જરા—
 ચાગી.

(૧૭)

પટપટ ખાલી કરે શાને, બડબડ કરી બબડે શાને
 ઝટઝટ કહ્યું ભુખ્યો છું તે ઝડઝડ લાવ કંઈ ખાવાને — પટપટ
 ટપટપ આબ્યો શું કરવાને, ટકટક તણ મુંગો થાને,
 કટકટ કરી પળવે શાને, ફડફડ કરી ફંફડે શાને,
 ઘુરઘુર કરી ઘુમ્મે શાને, બોલાબોલો શું અહીં મરવાને.

(૧૮)

મારું આશુ વચન યોગી કેમ ફેરે,
 સાર રાજ પાડ ધન માત્ર જાય લલે. — મારું
 કદી પુત્ર પરાવાર પ્રિય દારા મરે,
 દેહ તણ જાય આ માણુ તોએ ન ફેરે. — મારું
 નહીં સત્રી ફેરે વેણ ભંગ આપ્યું પોતે,
 કદી ત્રણ તુકડા થાય તોએ ખરે. — મારું

(૧૯)

નહીં મરે. કહુ વેણ બાણ, તોડુ નહીં પણ જાય આણ
 વાચાર કીને વચન આપ્યું તે તોડીરા નહીં યોગી રાચે.
 સત્ય સચરીરા હરેક રીતે, હરે નહીં માણુ જાય — નહીં
 સત્રીની દેક દોડુ કેમ, પતિ મારા લજવાચે,
 સત્રી સાથે પત ગઈ તો, અશ્લીમાં કેમ રેવાય. — નહીં.

(૨૦)

મુખ તોલ કરીને રાજ બાલ.
 થરો ધુરા હાલ, માઠી ચાલ. કર ખડાલ. — મુખ.

ધું જોઈ દયા કરું, ભુખથી રીખાઈ મરું.
 ગળું કાપીને હું મરું, મહા કરટે મન વાડું,
 જાગ્યું લકત દા તારું, શાપ દઈને મારું.
 ઝડથી અહીથી હટ, રડ તારો કોલ—મુ મ.

(૨૧)

અરે મરની તું અહીંથી જોગટા રે.
 તારું માંમજ કુતરા ખાશે,
 યોગીના ચીનહ તારાં જોયાં—ઓ જોગટા.

મરની તું ભામટા.

હડની તું જોગટા.

નકડી તું નરકે જશે રે

બાપા કાહી કાહી ને તું મરશે —ઓ.

(૨૨)

માયા છે મહા દુખ કારી, માણીએને માયા છે મહા દુખકારી
 સગાં સહોદર માતર પીતર, જુઠાં જુઠાં જુઠી નારી—પ્રાણ.
 મલ્યાં અહીં સહ ગરબ સરથ, મુવેથી રૂકે વીસારી—પ્રાણ.
 આશ નદીની પાસ મોહિણી, તાણ્યા તાણાય સંસારી—પ્રાણ.
 સલુતું નામ રટી કરો કામ, કાયા કાચી જો વીચારી—માણી.

(૨૩)

એસું મુન વદે મારા જાચેના ગુણુ ભુલ્યા તારા—એસું
 કંઠી મળે નહી પુત્રજ આવો, કેમ ધરું હૈયે હામ.
 કરવા કુંડ આવું કામ, તુરપનો ધામ છે ગુણુનો ઠામ—એ.શુ

(૨૪)

કેમ થાએ ધાએ અતિકારી, દીલ થાએ ખેદ બહુ ભારી.
 વદન મનોહર તારું સુંદર, કાયા કારમી તારી.
 વાણી મધુરી નહીં બીજામાં, બુદ્ધિ રહે કેમ મારી—કેમ.
 રાજપાટ થત અખુર, ખજાનો, છતર ચાર ધારી
 તેડું નહીં અહીં જશે ક્યાંહી, શાયી રહું મન વારી—કેમ.

(૨૫)

જીવો માત પીના દીલ માંહી, કાગ અમર થયું છે આંહી.
 જે જન્મ્યુ તે નહીં જવાનું, કોણુ ખેડી અહીં રહેવાનું મુતારું
 કનેરાય મુઝાઈ—કોણું
 ક્યાંછે રામચંદ્ર આવી રાજ, જેના ચરાનાં વાગે હજી વાંનાં
 ગયા યમથી કાળ ઘેરાઈ—કોણું
 કેવા અરજીન કૃપણને કરણ, થયા ચોગ્ય દીને મર્ણુ શરણ
 રૂવા માધુર્યીને ગુણાઈ—કોણું
 ક્યાંછે વીકમ ભયરીત્રાતા, ક્યાંછે જોબન જરથી માતા, ગયા
 મુકી નોખત શરણાઈ—કોણું
 એક નામ અહીંજ રહેવાનું, મટે કરોજે હોય કરવાનું ધર્મ
 રીવાજે અ.વે નહીં કાંઈ—કોણું

(૨૬)

અરર માહરું, સુ હવે થશે
 તન વીચોગના. દીન કેમ જશે
 હતી મજે ઘણી આશ તાહરી
 પાણુ પાડી તે પાર શ્રીહરી.
 શકર તુજને બીનવું લાણી લાણી લાણુ પાય

ધર્ય હર બહુ આપીને કરજો માહરા રાહાય
 દાસી દીનપર જીવમરો કરેછે આવાર
 કરવા નીદેય કર્મઆ હામન હૃદયે સગાર
 કરી સુધ્ય બુધ્યી મારી
 આબુ દુઃખ શિર ભારી
 જોવો મનથી વીચારી.
 કહુ માતા વાત સારી
 નહીં સાર અહીં જરી.
 ખોલ નહીં એબુદરી—અરર૦

(૨૭)

લખ્યા લેખ મીઠે નહી કાંહી
 મહી પાહાડ જંગલ જળ માંહી
 થઈ દારી કૌપદી રાણી
 બહુ ધર તારા વેચાણી
 સહયુ દુઃખ જનક કુમારી
 થઈ સદયા અહથયા નારી
 વીધીના બજે ભાષી અહી ફજે સુખ ના મજે
 જનને આંહી—મહી૦

(૨૮)

ત્રીસુળ ધારી પીડાહારી. છુંહું રગદાસી તમારી
 વાહરે વળજો સંભુ સ્વયંભુ
 સહુ દુઃખઅતી સખચુરતી વળીજાતે
 અબજા નારી—છુંહું

ચંદ્ર ત્રીને.

(૧)

ભગ્ય ભુમીમાં મહેન રૂપાંગો, રહીઆંગો શોભે.
 ચારને રહીઆંગો શોભે, રહીઆંગો શોભે રે.—મોહું મન
 સુંદરતા લોભે.
 માળ માળીઓ ગોખ જરૂખા, મનહર છે કેવાં.
 સુંદરને મનહર છે કેવાં, મનહર છે કેવાં—મજે નહીં ખીન્ને
 ઠહીં એવાં.
 આસપાસ છે બાગ બમીયા ફુલ જુકે ભારી
 રંગ રંગી ફુલ જુકે ભારી, ફુલ જુકે ભારીરે—પખીનો રવ
 રહ્યો ભરી.

(૨)

માયારી હાટીગન જાણી, સંદેહ છાણી. ન્યાય દીઓ વીરાજ
 છે સય સમાણી, ઊચાર વાણી દયા મન આણી—ન્યાય ૦
 પુત્રી લોભીદાશની હું વરી ચંદ્રસેન સાથ
 આવી બચાવવા રંકને અગ્રી રંગ લગું મુજ નાથ.
 વાન રાખું ના છાની, ખરીજ માની, દયામ । આણી—ન્યાય.
 વિવાદ પિતાએ કર્યો, મુજ વૃદ્ધ મતીદીન સંગ
 કન્યા વિક્રય કરવા એણે નહીં જોયો રૂપને રંગ.
 અર્થ પોતાનો જાણી, લોભજ આણી દયા મન આણી—ન્યાય

ઉગરવા આ દુઃખથી મેં વીચારું મનની માંય
 મરતું રૂઢ અધીક છે, પણ મુખ પતિ ન વરાય
 નીકળી ધરથી છાની, સહી હેરાની દયામન આણી—ન્યાય,
 ભુખ તરસથી થાકી ત્યારે, ક્યો વિમળ ઘેર વાસ
 પિતાતુલ્ય આસના મીઠી, રહી એક દીવશ એ પી પામ.
 તેમાં વાત ગુનાની, દોષજ સાની દયામન આણી—ન્યાય,
 ત્યાંથી નીકળી ચાલીને હું, આવી મધુપુરી ધામ.
 ઈશ્વર ઇચ્છા સખળ ધર્મ, ત્યારે પામી પતિ રડો અમ.
 ન્યાયી સાર લો તાણી, વાત પીછાની દયામન આણી—ન્યાય,

(૩)

વાતો નથી ગુની કહેની,—ઓ ભાઈ મારા.
 મીનના શું આવી તમારે—ઓ ભાઈ મારા.
 કાયા કપ્ડાય તમારી—ઓ ભાઈ મારા.
 છાંયોગર સુખી નાર—ઓ ભાઈ મારા.
 હરેછે કાંઈડી હૈયેથી હામ.
 અટ કહી દે મુણીને, ઠરીને અહી કામ.વાતો

(૪)

ધીર ધર ધીર ધર ધીર ધર ધીર ધર
 સુણાઉ કહી વાત સારી.—ધીર ધર.
 છે છોર ધર સુખી નાર, કલેશ ના મળે લગાર
 કુશળ સઘળ પરી માર, ચતુર, ચતુર, ચતુર, ચતુર—સુણાવ,
 ભેદને મન થાય અધીર, ખાવરો ખતું હું વીર
 વિપત દુઃખ ભુખર શીર, ભુખર-ભુખર-ભુખર-ભુખર—સુણાવ

(૫)

શાન્તી દીત્ર ધરી, બુપશું વિચારેરે.

નદી જો ધર્મ પણ અધર્મ, નદી સુકર્મ પણ અકર્મ.

ચાલે કાલીસારેરે,—શાન્તી०

સાધુ ના ખગે દીશે પુરો દોગી રે.

વીના જ્ઞાન વિના સાન, વિના જ્ઞાન વળી નાદાન.

હંડ કાષ જંગીરે—શાન્તિ०

(૬)

પ્રીતેથી નમી તને વંદન કરીએ.

જિમાનાથ કૃપાનાથ, કૃપાનાથ કૃપાનાથ.

કાપ કાપ કાપ, પાપ—પ્રીતેથી०

રંકને તું રાય કરે.

રાયને તું રંક કરે.

તૃણનો તું મેરૂ કરે.

મેરૂનો તું તૃણ કરે.

ચોગી તારૂં ધ્યાન કરે.

સંસારે ન જુદ્યો કરે.

સર્વ સ્થળે વાસ કરે.

તેને જોઈ મન કરે.

મળે ન જગમાં તારૂં માપ.

સ્વયંભુ તું આપો આપ.

સરવે ના કાપે તું પાપ.

મોટાછે જમનો તું આપ—કાપ० પ્રીતેથી०

(૬)

બળે બાવે સખી મારી ઝો બેની, બળે બાવે સખી મારી
ધારણુ સંહારણુ જગતો તે છે, સર્વ જ્ઞાપક જ્યહારી—ઝોબેની.

પ્રીતે બરમતે ધરે, પ્રીતે વહુ ગંગા સીર.

પ્રીતે મોલી ચંદ્ર રહયો, પ્રીતે ધરે ચર્મ ચીર.

નંદી વાહન ગણુનાયક સાથે, ઉમા સાંમે સુગ સારી—ઝોબેની.

વખાણે મહીમા દેવ સૌ, વખાણે વળી સૌથ.

વખાણે ગુણુ તુરને, વખાણે અતી વિથ.

દેવ શંભુની બલી બલીહારી, ગાયે ગલી નર નારી—ઝો બેની.

સહેજમાં રીસને ભરે, સહેજમાં રીજી જાય.

સહેજમાં વર ઢીએ, સહેજમાં ધાધું થાય.

બોળા પુરાને અર્જુન ઠરીએ, સંકટસો છુપ હારી—ઝો બેની.

(૮)

કેવા હાલ થયા મારા, છુટે કાયાએ ઠમ્પારા—કેવા.

હોંસ ઘણી મને મનમાં હતી રે,

બોગવવા રાજપાટ

જાતું છોડી પ્રિય માત

મિત્ર અને તાવ

શી ખેદની વાત—કેવા.

હરવું હરવું રંગે રમવું

સંમ પ્રિયાની આંહી

સમુળ મલ્યું મને ન કાંઈ

સુખ છે ક્યાંહી

ઠરે જીવ નાહી—કેવા,

માણસ મનમાં રચના કરે પણ
 ગોઠવે ઈશ્વર હાથ
 ન રાખે એવર કાઠ સાથ
 થા ન રળીઆત
 શંકાની છે વાત—કેવા.

(૯)

ચાલો રમત રમીએ, રમીએ રમીએ રમીએ મારા ભાઈ
 રમીએ રમીએ રમીએ રમીએ રમીએ રમીએ—ચાલો.
 જોઈ જોઈ રહ્યો રાહ આજે, વાહાલા વેલા વહીકે વાટે,
 રમન ગમત વાત કરે નહીં, કેમ ચાલે આમ મીત્ર સંગાને;
 ચાલો વેહેતા ટાણે જાય. જેડી દડા રમવા તુંજ જાને;
 રીસ છોડી, લોની જેડી, ઝપ ઝપ ઝપ.
 મારો દડી ઝડા ઝડી, ઝપ ઝપ ઝપ.
 જજે જજે દોડી દોડી...ચાલો.

(૧૦)

સાવધ થા ભાઈ, સાવધ થા.
 માતા મુઝાએ, પિતા ઝુંરાએ.
 જો નહીં જલદી જઈશું તહીં તો.
 દેઠ પિતૃ ભાઈ થશે મીથ્યા—સાવધ.
 રાજે ભરાશે યોગી અમધુતો.
 આપ દેશે મુજ માત પિતા—સાવધ.

(૧૧)

બોલોરે બોલોરે બોલોરે મિત્ર, વીરારે વીરારે વીરારે—ભાઈ વહેલાબો.

જાતું ગમે નહીં છોડી તમને, અહીંથી ખીજે કંઈ હામ રૂ,
શું કરું હું ઓ મીત્ર મારા, જાએ પીતા નામ—વહલા
ખોલોરે.

પિતવે તમને મીત્ર કરગરી; ખોલો કેમ નહીં આજે,
સત્વર ઉઠો ખગડે કાજ, ખોલો વેળા જાય—વહલા.

(૧૨)

યોગી કોણજે એવો દરામ, માંસ માગે તાં ખાવારે,
મારી હાર કરું તેને તે હાગ માંસ.
એને માનું ન યોગી ખગીત, માંસ.
દશે ભુત નહીને પક્ષીત. માંસ.
કેમ પીતા દીએ એને તન, માંસ.
ખોવા તત્પર થયા પુત્ર રતન. માંસ.
કેમ માતા વીસારે સુધ્ધ સારી માંસ.
કરી વાત આ અતી અવીચારી માંસ.
હજુ ક્ષત્રી સૌર્ય તું માન, વસ્યુછે દીલમાંહીરે
આજ જઈ લે યોગીના પ્રાણ રહું ઉભો નહી અહીરે.

(૧૩)

વિના પ્યારા તારા જગત રિદ્ધા વિહીનજ થશે
વિના ગાહાજા તારા મતીનીતી ન્યાય કો જગ જશે
વિના પ્યારા તારા કહીં જઈ શાત્ર રમૂતી હરશે.
વિના વાજા તારા પીતુ ધરનીત્ય સુન્ય પડશે
વિના પ્યારા તારા રૂપ ગુણ દૈર્ઘ્ય કયાંય મળશે
વિના વાજા તારા સત્ય ગુણ ખોટ આંહી પડશે
વિના પ્યારા તારા દંશ દંશ શોક વાશ કરશે.

વિના વાલા તારા મીત્ર મુજને ખીજો ન જડશે
 વિના પ્યારા તારા રૂડી શીખ મુજને ન મળશે
 વિના વાલા તારા સું અંગ આ મુજાનું મરશે
 વિના પ્યારા તારા જીવન તુલ્ય આ જગ થશે
 વિના પ્યારા તારા ઝુરી ઝુરી પ્રાણ નીશ્વય જશે.

(૧૪)

હઠ કરે મીત્ર સું કરવા તું મરવા.

તુજ ઊપર મારો સ્નેહ,
 આપીશ યોગીને મારી દેહ.
 મરું પિતા ટેક રેવા રહેવા,
 કેમ થાએ મીત્ર નાદાન.
 જોશું કહે શાસ્ત્રનું જ્ઞાન,
 ના દહી તને ખોવા પ્રાણ
 ના રોક હવે કહું માન,
 પ્રાણ જતાં ન દહી મરવા.—મરવા.

(૧૫)

જ્ઞાને આપ્યો જન્મ ધરી—મારા વીરા રે.
 મરવું સરજ્યું જ્યારે મુજ હાથ—પુત્ર ધીરા રે.
 થાએ જોઈ અણુદહ દુઃખ—મારા વીરા રે.
 આવું મરી તુજ સાથ—પુત્ર ધીરા રે.
 કર્મ કરી આ કુરતું—મારા વીરા રે.
 પામીશ શું અહીં સુખ—પુત્ર ધીરા રે.
 કેમ દેખાડીશ લોકને—મારા વીરા રે.
 હું પાપણી શંખણી મુખ—પુત્ર ધીરા રે.

(૧૬)

નહી આ રસ્તો ભક્ત જનનો—માત મારી રે.
 જીવે તમે થાએ શાંત—કહું છું વીચારી રે.
 એ કામ છે કાયર જનનું—માત માહરી રે.
 રાતું કરતું વલી કલ્પાંત—કહું છું વીચારી રે.
 માટે ધરી ઊરે ધીરને—માત માહરી રે.
 તજે તમે નીજ દુઃખ—કહું છું વીચારી રે.
 કરો પરમાર્થ કામ—માત માહરી રે.
 જેથી મળે સ્વર્ગે સુખ—કહું છું વીચારી રે.

(૧૭)

દુખનો દરીઓ ઊઘટયો પુર મારી,
 હાય ભીતર હાય જીવતર.
 લો હમને કોઈ પાર ઉતારી—હાય ભીતર હાય જી.
 હો અગ્ની જવાળા મને બહુ
 સાથી સાથી ધરં દીલ ધીરજ હું
 છરી મારી કરું જન ખવારી—હાય ભીતર હાય જી.
 કો અંજલી દે લેશે પીતૃ તારી.
 તારી તારી પડશે જોટ મારી.
 જા પછી તું પેહેલાં મને મારી—હાય ભીતર હાય જી.

(૧૮)

પીતૃ કલ્પાંત કરી કારી
 શ્રુતિ સ્મૃતિ વેદ ગીતાને મા કુકા વિસારી
 નિશ્ચે મરવાના નર નારી.

જગત છે નાટક રૂપ જુઓને મનથી વીચારી—પીતુ
દારો છે સખ પીડા કરી.

સુખ માની અહીં દુખ યાત્રી મહી ચાલે મન ધરી
—પીતુ.

(૧૯)

જોઈ જોઈ શીક્ષીઆરી, છાડ નારી હુસીઆરી
તારા જેવી બાપુ નારી, કાટી બંધ જગે સારી.
જાણી જાણી બકતી તારી, બંધ કર હવે સવારી—જોઈ
યુષ મેશ છાતી માની, છાતી છાતી છાતી છાતી
તારા જેવી બહુ રાણી, બરે પાણી બરે પાણી
દાસો થઈને ઘેર ભારે, કામ શુ છે અહી તારે
ખરો કાંતુ જોગી ક્યારે, હતાર હુ નાહ તારે—જોઈ
સગી તારી હુ લાચારી, આવ્યે વેડી વેસા વારી
વિનતીને હર ધારી, ક્યા આપ્યું તેનું તે નારી
ભાગવાને બુખ અહીં, લાવ્યો મને કહી કહી
મજે ખાવાનું કાંઈ નહીં, લુચ્યા દેખુ જહી તહીં
તને બાન નહીં સાન; નહીં જંગલી દેવાન
શાળ આપી લેક પ્રાણ, ખોદ નહીં મન માન
મરજ ન અવીઆરી ડગારી, ધુતારી પુરી નારી—જોઈ

(૨૦)

ધ્યાન ધ્યાન અંતર દયાલ, દર્શડે હેતાલ ધ્યાન ધ્યાન.
આપો કહુ બાળ, વીનતી લહી
કાન અજ ધરે માયાળ દીનતા લહી,
મારે ના જીવન મિત્ર ગમગ, રંકનો શગલ, અથા મારણ,
અતરંગી, તમે સ્વામી, અદલો મારે યોગી પ્રાણ, માન
જાન—ધ્યાન ધ્યાન.

(૨૧)

જહાર જહાર તીકળી ચપલ ચંચળ વાગે - જહાર.
 આવી દુરેટ મહી જતાવે મને,
 કમ સુ છે તારે અહીં જા કહે તને,
 જાનાને રાખ, કીરીચ આખ, વર ન માગ,
 ભીડીને રાખ, બલો આગ, બેસે ડાક.
 જરૂર દેશ ક્ષાપ તને જા તાર આ વાર—જહાર.

(૨૨)

પુત્ર મિત્ર કુટી આ નહારો કોઈ સુંભાખશે
 કદી શંખણી પાપણી નાર, મર્યાદા ના રાખશે.
 કેમ હાથે હણું તને તન, નાણુક નૌતમ દેહ છે
 તુજ ઉપર પુત્ર અનુપ, તાતને બારી રનેહ છે.

(૨૩)

જાણે મદેશ, નહીં રહેતા ઇનદેશ, અખમત ઝુરના મેરી માઈ.
 જંગલ જંગલડી ખુટી મંગાઈ, ગુટ ઘાટકે પીલાઈ
 એરે ખુટી તારે કામની આવે, અજલ ધણીકી આમ-અમ.
 પાંચ હાયકા કપડા મંગાયા, કાપાકો ઉરમે છુપાઈ.
 ચારે જને લે ચલે જંગલમે, તુટન લગી સગાઈ-અમ.
 બાર રૂએ નેરી બેન એર બાણુછ, ધરમે રૂએ લુગાઈ
 સમતો રૂએ અવની મનનમકુ, જનમ રૂએ તેરી માઈ-અમ.
 આન ચનનકી લકડી મંગાઈ, કાપાકો ઉરમે જલાઈ
 કહેન કમીરા સુનમાઈ સાધુ અમ જો રૂએ ઉસે રામ દુવાઈ-અમ.

(૨૪)

હાયરે તનુજ માઈ સા સાર ?
 પીતાની પતજ બકિતની ટેકજ રહેવાને સાર-હાયરે.
 કેલાશે જાતે પુત્રતુ આસાથ બળી માર-હાયરે.

(૨૫)

આવ્યા છો આવા, સું જોઈને સમજવવા તમે.
 લઈને જમાડવા તમે, લઈને ખવાડવા તમે
 દાવ પેચ રમવા તમે, ગલત વાત કરવા તમે
 ખરા ખેવકુદ, આવ્યા છો મુર્ખાઈ જતાવવા તમે—આ
 જોઈને જાણ, અજાણ, કરવા માંગે અહીં.
 જમુના જળે પ્રાણ જવા દો છો રોકો નહીં.
 આસના હું એકે લહુ, પલના હું એકે રહું
 પામ્યો છું હું સુખ બહુ, શાખાશ છે ખરું કહું.
 રાજા, રાણી, અન્ન પાણી, દીનવાણી, દરામ જાણી.
 આવ્યા છો પિટાવવા તમે, આવ્યા છો.

(૨૬)

અંતે સૌને જીવું રે, પાથ મોટી બરો નહીં
 લાખો યમે લીધારે. લેશે જે છે રહ્યા અહીં.
 આજ કાલકે માસ વરશે, નાના મોટાં મરશે
 ટકે નહીં કોઈ યઈને અમર, કરે શોક ન કરશે.
 બખ્યો દીન યમનોરે સમજો સહી મન મહા-અંતે.

(૨૭)

નહીં માનો મનેરે હેવાન.

ધરં જ્ઞાન, લોકજ્ઞાન, અને જ્ઞાન, નાદાન—નહીં
 ખાઉ ક્યારે, જમો તમે સાથ ત્યારે, ત્યારે, ત્યારે,
 નહીંતો આલ્યો જાઉ રાજા ધામ, મારે મારે મારે
 કહ્યું રાખ મારું માન કરો કામ-કામ કામ.
 જમે ખરે સાધુ ધરે, કામ અદરથ સગ ધરે
 સાધુસીતી ખરેખરે, શાસ્ત્ર નીતી ખરેખરે,—ધરં ધ્યાન.

(૨૮)

માફ કરોની યોગી રૂડા તમે હવે આવાર.

જગતમાં વિખ્યાત થયાં, પાતકી નરનાર—માફ.

પુત્ર માર્યો એક પુરો, ગણી લોક ન લાજ

કહેતો મરીએ જાતો હમે, ખાસુ ન માંસ આજ—માફ.

અવનું અંગ પીલીને, કરોની ચક્રચુર.

માસ ખવાડી નીજતન. ન જગ જણાવો કુર—માફ.

(૨૯)

યોગી કેમ જમાયે માંસ પુત્ર મારી, જુવો તમે વીચારી.

વંજા માટે પુત્ર હણી કયું કામ ફટકારી, જુવો તમે વીચારી-યોગી

જમો પ્રીતિ આપ પેતે, માફ કરોને સ્વામી વિનવુંહું સીરનામી.

શેષે નહીં કહેવું આવું મનેલો જગારી, જુવો તમે વીચારી

કીંકરીની અરજ મને સ્વીકારોને સાધુરાજે માસ કેમ ખવાએ

ત્રાહે ત્રાહે ત્રાહે થાએ કહું છું પોકારી, જુવો તમે વીચારી.

(૩૦)

સુત વીણુ નરનારીનું જગ સુખ જુઓ નહીં કોઈ જન.

સુતવીણુ નરનારીના ઘર વીસે સાધુ સીએ નહીં અન્ન.

(૩૧)

ખયાવ કષ્ટ સંકટથીરે, દયાળ સંભવું નાય.

બીડબંજક ઈશ શંકરા આવી ગ્રહોનેહાય—ખયાવ.

માર્ગ રહયો નહીં ખીજે, સુઝે ન કાંઈ ઉપાય.

અવ ઘડતા અણચીન્તીઆ કેમ કરી દૂર થાએ—ખયાવ.

વંન્દ્યા દોશ માથે મુકીરે, યોગી ચાલ્યા બાય

થઈ લાચાર હું ક્યાંહાં જવું. વૃત્તપતી ખોટું રે થાય-ખયાવ.

(૩૨)

આખરે આવી નીરાસી, હવે ક્યાં જવું હું નાસી

બકતી ખાતર પુત્ર હર્યો, સેવવા યોગ્ય રાજ

પુત્રનો પુત્ર મર્યો, થયું ન ધાર્યું મન
 અહ પુત્રી જગમા લાગી, જેઈ નહીં દુઃખ મનાવી— જા.ખ.૩૦
 જનસૌ શીઠ શીઠ કરી, જેશે નહીં મન દુઃખ.
 અધી શંભુ ખીચું અધી અધીકતર સુક દુઃખ.
 અન્ય પુત્રની આશાશી, મરે નાંખી ગઈ ક.સૌ— આખરે

(૩૩)

પુત્ર ઘેલા પ્રાણથી વાલા આવને વેલા
 છેલ છપીલા રૂપે રગીલા, આવ રસીલા— આવ
 જરૂર પડી મારે ભારી માતને તારીરે આવ આવ આવ પુત્ર
 યોગી નાખાએ તુરીણ આંખે રીસ બન્યે
 નહી મનાયે રાખ્યા રખાએ ન આદ્યા જાએ આવ— પુત્ર.

(૩૪)

બકતી ધરે સહુ મન જન સહુ બકતી ધરે તમે મન
 બકતી કરોજો ભાવે બુધરની દેશે તે નીત દુઃખન— જન.
 બકતી ગણવીતો ગણો શ્રીયાળની ખોધુ જોગે પુત્ર રતન જન
 નિઃશમ બકતી સંબુ જોઈ આંખુણની કાંધા પુત્ર મજબન— જન.
 ટેક બકતી રાખો સહુ તો મરીજમે તાવ તન— જન.

(૩૫)

ઉંશંકર અમર અજર અગોચર સદૃશ થયું હમ કામ
 આંકુંદરેલ છેલમ છેલ સર્વ દરેલ રથળે જમેલ સદૃશ થયું હમ કામ
 ખતમ ખેલ ખીન્ન ખસેલ શાન્તી સામેલ મુન્દર ગુણેલ
 બકત બજેલ આત સુણેલ લક્ષ્યે રજા જવા ધામ— ઉં
 સજન શાણા આજ પધારી કીધો મોટો ઉપકારે

પુર્યા મનોરપકામ

અવર નવર પધારીને મેહર કરજો આ ઠે

ભુલ ભણી અહીં ગુણ ગણી લહી આશીર્વાદની જઈએ કરી
 પ્રણામ—ઉં.

